

Afdeling	: F&C - Financiën	Raadsvoorstel: DJ-2464886
Naam opsteller voorstel	: M. Aerds (06 28791614)	Zaaknummer: 2464882
Portefeuillehouder	: dr. T.J.J. (Thomas) van Gemert	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Nota Reserves en Voorzieningen 2024.

Voorstel

1. Akkoord te gaan met de in de nota opgenomen voorstellen:
 - 1.1. De looptijd van de Reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) te verlengen tot en met 2028.
 - 1.2. Het bij de Tussenrapportage 2022 uit de stelpost jeugdhulp aan de Reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) toegevoegde bedrag van € 275.000,- in te zetten voor het brede sociaal domein en niet te beperken tot jeugdhulp.
 - 1.3. De Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) in te stellen met een looptijd tot en met 2028.
 - 1.4. De Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) te voeden met (te) ontvangen middelen uit het Europees Sociaal Fonds (ESF) en middelen vanuit afspraken Social Return On Investment (SROI).
 - 1.5. De maximale omvang van de Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) vast te stellen op een bedrag van € 500.000,-.
 - 1.6. In te stemmen met het breder inzetten van de reserve bodemsanering (R7400) voor alle projecten waarbij sprake is van bodemsanering.
 - 1.7. De reserve Regiodeal (R1005) tot een maximum van 20% in te zetten ter dekking van de organisatiekosten voor de uitvoering van de regiodeal (totaalbedrag van € 400.000,- over de looptijd van de regiodeal).
2. In te stemmen met de opheffing van reserves en voorzieningen conform de tabel op blz. 10 van de nota.
3. De nota "Reserves en voorzieningen 2024" vast te stellen.

Inleiding

De tot nu toe geldende nota "Reserves en voorzieningen" is in 2020 opgesteld. Op basis van de financiële verordening ex art 212 van de Gemeentewet wordt deze nota elke 4 jaar geactualiseerd.

Relatie tot de strategische visie

De voorstellen met betrekking tot de Reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) en de Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) hebben een relatie met 'Iedereen doet mee'. Daarnaast is de koppeling met 'Bestuur en burgerzaken' aan de orde.

Effect

Conform het Beleidsplan Sociaal Domein 2024 tot en met 2027 wordt het maatschappelijke effecten 'Inwoners krijgen passende ondersteuning' nagestreefd. Daarnaast raakt dit voorstel 'Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente'. Het doel 'Een gezonde financiële huishouding'.

Doel(en)

Actualisatie van het beleid met betrekking tot reserves en voorzieningen draagt bij aan een gezonde financiële huishouding. Specifiek dragen de middelen in de reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) en de Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) bij aan het doel dat meer inwoners hun talenten benutten.

Argumenten

1.1.1 Looptijd van de reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) te verlengen tot en met 2028.

Deze reserve is gevormd bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen in 2020, met een initiële looptijd tot en met 2024. In de afgelopen periode is de reserve ingezet voor diverse impulsen aan transformatie en innovatie in het sociaal domein, zoals het programma Vitaal Thuis door Land van Horne, praktijkondersteuners Jeugdhulp bij de huisarts, pilots rondom schulden en geldzorgen en het expertteam jeugdhulp. Onder andere door de coronacrisis en krapte op de arbeidsmarkt is de hoeveelheid projecten, gefinancierd vanuit deze reserve, achtergebleven bij de verwachting bij de vorming van deze reserve in 2020. Ook is er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van andere financiële (rijks)middelen om projecten vorm te geven.

Wel is de transformatie van het sociaal domein nog in volle gang. Dit is een proces van lange adem. De opgaven in het sociaal domein zijn groot. In het kader van ontwikkelingen zoals de hervormingsagenda jeugd, het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en het toenemend aantal inwoners met geldzorgen, blijft het belangrijk om te werken aan een kwalitatief en betaalbaar sociaal domein voor de lange termijn. Innovatie en transformatie zijn daarbij belangrijk. Deze reserve is nodig naast het structurele budget versterken lokale sociale basis en de incidentele regionale middelen voor innovatie en transformatie. Het eerste wordt al voor veel activiteiten structureel ingezet. De ruimte voor incidentele uitgaven ten laste van dit budget is daardoor beperkt. De middelen voor innovatie en transformatie zijn bedoeld voor inzet in de regio Midden Limburg West. Er is aanvullend behoefte aan incidentele middelen voor lokale pilots en impulsen.

1.2.1 Het bij de Tussenrapportage 2022 uit de stelpost jeugdhulp aan de Reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) toegevoegde bedrag van € 275.000,- in te zetten voor het brede sociaal domein en niet te beperken tot jeugdhulp.

In de 2e tussenrapportage 2022 is een bedrag van € 275.000,- uit de stelpost jeugdhulp toegevoegd aan de reserve innovatie en transformatie sociaal domein ten behoeve van inzet in 2023 of 2024 voor jeugdhulp. Door vertraging in de landelijke hervormingsagenda jeugd zijn deze middelen nog niet ingezet. Concrete uitwerking van de maatregelen uit de hervormingsagenda en de financiële vertaling daarvan moet nog plaatsvinden. Voorgesteld wordt om deze middelen binnen de reserve niet meer apart te bestemmen voor jeugdhulp, maar ook deze in te zetten voor het brede sociaal domein. Dit heeft twee redenen. Enerzijds is de exacte omvang van de uitgaven voor jeugdhulp nog niet vast te stellen. Anderzijds is een integrale benadering van gezinnen van belang en zijn er vaak raakvlakken met andere wet- en regelgeving.

1.3.1 Er is een noodzaak tot het instellen van een reserve voor SROI.

In het B&W-voorstel van 6 februari 2024 (zaaknummer 2329856) is opgenomen dat bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen de noodzaak tot het instellen van een nieuwe reserve wordt beoordeeld (zaaknummer 2329856). Het is noodzakelijk dat de SROI-middelen beschikbaar worden gehouden voor het doel van SROI. Dat wil zeggen dat de ontvangen middelen bedoeld zijn voor re-integratie-activiteiten voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en ook beschikbaar blijven voor dit doeleinde.

1.3.2 Doel van de reserve: aanpak ten behoeve van participatie en arbeidsinschakeling van kwetsbare inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

De reserve is bestemd voor incidentele uitgaven voor de aanpak ten behoeve van participatie en arbeidsinschakeling van kwetsbare inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, zoals:

- Aanpak bestrijding werkloosheid voor kwetsbare uitkeringsgerechtigden
- Ondersteuning kwetsbare werkzoekenden die niet-uitkeringsgerechtigd zijn
- IPS-trajecten (Individuele Plaatsing en Steun (IPS) is dé methode om mensen met een (ernstige) psychische aandoening te helpen bij het verkrijgen en behouden van betaald werk. De methode bestaat uit een combinatie van zorg, re-integratie en jobcoaching. Er wordt hulp geboden bij de zoektocht naar een betaalde baan en er wordt langdurig ondersteuning geboden vanuit de GGZ-instelling aan zowel de cliënt als de werkgever en collega's op de werkplek.)
- Maatwerktrajecten (groepsgewijs of individueel) specifiek voor kwetsbare werkzoekenden, waarbij het bestaande aanbod van re-integratie-instrumenten (bij Werk.Kom) niet goed aansluit
- Ondersteuning en noodzakelijke vergoedingen die niet onder de Participatiewet, Wmo en/of onderwijsbudgetten vallen, maar wel noodzakelijk zijn om kwetsbare werkzoekenden een stap richting de arbeidsmarkt te zetten
- (Integrale) ondersteuning van kwetsbare werkenden die dreigen uit te vallen en in te stromen in de uitkering
- Doorbraakmethode
- Onvoorziene kosten.

1.3.3. Het 'reguliere' Participatiebudget is niet toereikend voor de aanpak van complexe arbeidsparticipatie.

We zien een groter wordende groep kwetsbare mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er is in veel gevallen sprake van multi-problematiek. Voor deze doelgroep is de 'reguliere' dienstverlening, die vanuit het Participatiebudget wordt bekostigd, vaak niet voldoende. In het verleden zijn er dan ook diverse pilots en projecten opgestart ten behoeve van de dienstverlening voor deze doelgroep, waarbij er beter ingespeeld kon worden op de problematiek. Deze pilots zijn gefinancierd door middel van 'prioriteiten' die zijn ingediend. Een reserve zorgt ervoor dat er sneller en adequater op veranderingen in de samenleving en de dynamische arbeidsmarkt kan worden ingespeeld. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de Corona-pandemie of de massa ontslagen bij Nedcar. De reserve zorgt ervoor dat middelen sneller kunnen worden ingezet en mensen dus ook sneller geholpen kunnen worden. Tenslotte kan er ook via de reserve op individueel niveau maatwerk worden geboden.

1.3.4. De looptijd van de reserve wordt gekoppeld aan de looptijd van de nota reserves en voorzieningen.

De looptijd van deze reserve is tot en met 2028 (bij de herziening nota reserves en voorzieningen in 2028). Over de bestemming van een eventueel positief saldo, of een verlenging van de reserve, wordt aan het einde van de looptijd te zijner tijd een voorstel aan de gemeenteraad gedaan.

1.4.1 De ESF-middelen zijn bedoeld voor (integrale) ondersteuning van mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie.

Het Europees Sociaal Fonds (ESF) is een Europees instrument om werkgelegenheid te ondersteunen, mensen aan (beter) werk te helpen en te zorgen voor eerlijkere arbeidskansen voor EU-burgers. Het fonds ondersteunt structurele verbeteringen ten aanzien van werkgelegenheid, onderwijs en sociale ontwikkeling en beleid gericht op ontwikkeling van arbeidsmarktvaardigheden.

Aanvragen van ESF-subsidies lopen via centrumgemeente Roermond. De ontvangen middelen worden door Roermond verdeeld per gemeente. Gemeente Weert ontvangt subsidie uit dit fonds. In 2024 ontvangen we € 499.360,-. Dit gaat om de periode 01-04-2020 t/m 30-09-2022. De middelen zijn bedoeld voor een (integrale) ondersteuning van mensen in Nederland met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Dit is een brede doelgroep waarbij het niet uitmaakt of zij werken, werkzoekend zijn, een opleiding volgen of hun

leven na detentie willen oppakken. Binnen de prioriteit kwetsbare werkenden en werkzoekenden wordt daarom ingezet op de drie doelstellingen, verbeteren van de toegang tot de arbeidsmarkt, een leven lang ontwikkelen en actieve inclusie.

1.4.2. Het doel van Social Return On Investment (SROI) is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen.

Social Return On Investment (SROI) is het stellen van sociale voorwaarden bij aanbestedingen met als doel werkgelegenheid te bevorderen en/of doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een werkplek te helpen. SROI is hiermee één van de arbeidsinstrumenten met als doel het begeleiden naar werk van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en is voortgekomen uit de Participatiewet.

Als de SROI-verplichting na afloop van een contract niet nagekomen is, kan er een schikkingsvoorstel worden gedaan. Hieruit kunnen dus middelen richting de gemeente komen, die worden opgenomen in de bestemmingsreserve Complexe Arbeidsparticipatie.

1.5.1. De maximale omvang van de Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) vast te stellen op een bedrag van € 500.000,-.

De omvang van de bestemmingsreserve Complexe Arbeidsparticipatie is maximaal € 500.000,-. Eventuele overschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve. De omvang per 1 juli 2024 is € 497.760,-, omdat er € 1.600,- reeds besteed is.

Op dit moment worden de SROI-middelen toegevoegd aan het budget voor (arbeids-) participatie (56501/43871/0).

1.6.1. In te stemmen met het breder inzetten van de reserve bodemsanering (R7400) voor alle projecten.

Tijdens de uitvoering van projecten kan het voorkomen dat er bodemvervuiling wordt aangetroffen die tijdens de voorbereiding van het project niet te voorzien was.

Voorgesteld wordt om de inzet van deze reserve te verbreden en niet te koppelen aan een specifiek project. Daarnaast wordt voorgesteld om aanwending gedurende het jaar van deze reserve zonder een specifiek raadsbesluit daartoe mogelijk te maken. Daardoor kan voorkomen worden dat er vertraging in de voortgang van projecten ontstaat omdat de noodzakelijke bodemsanering niet meteen uitgevoerd kan worden. Voor de inzet van de reserve voor de saneringskosten is een raadsbesluit noodzakelijk. Extra kosten als gevolg van deze vertraging in de uitvoering kunnen dan voorkomen worden.

Verantwoording aan de raad over de inzet van de reserve volgt via de jaarstukken van enig jaar. Vanuit deze verantwoording van de noodzakelijke inzet kan via de resultaatbestemming een onderbouwd voorstel gedaan worden met betrekking tot noodzakelijke voeding van deze reserve.

1.7.1. De reserve Regiodeal (R1005) tot een maximum van 20% in te zetten ter dekking van de organisatiekosten voor de uitvoering van de regiodeal (totaalbedrag van € 400.000,- over de looptijd van de regiodeal).

Voor de Regio Deal dienen de 7 Midden-Limburgse gemeenten garant te staan voor € 10 mln. aan cofinanciering. Voor de gemeente Weert betekent dit een bedrag van € 2.100.000,- (op basis van aantal inwoners per 1-1-2024).

Momenteel wordt in overleg met de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt over de organisatie van de werkzaamheden die voor de regiodeal uitgevoerd moeten gaan worden. De regionale organisatiekosten voor de Regio Deal worden (voor zover mogelijk) ten laste gebracht van de totale begroting voor de Regio Deal. Deze reserve wordt tot een maximum van 20% (totaalbedrag over de looptijd van de regiodeal dus € 400.000,-) ingezet voor het aandeel van de gemeente Weert in deze organisatiekosten. Er wordt daarbij vooralsnog uitgegaan van het aantal inwoners als verdeelsleutel over de gemeenten.

Kanttekeningen en risico's

1.4.1. De exacte omvang van de inkomsten is op voorhand niet bekend.

In 2024 ontvangt de gemeente € 499.360,- ESF-subsidie. In het verleden zijn er vaker ESF-subsidies geweest. Ook is op voorhand niet te voorspellen of er SROI-middelen worden ontvangen. Dit wordt pas duidelijk aan het einde van een contract en het schikkingsvoorstel.

1.4.2. Bij regionale SROI-middelen geldt het Protocol Regionale tekorten SROI ML.

Op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo) en Jeugdhulp zijn de 7 Midden-Limburgse gemeenten enige jaren geleden gezamenlijke, regionale aanbestedingen aangegaan. Indien opdrachtnemers niet (geheel) voldoen aan hun SROI-verplichting, wordt een traject ingegaan tot naleving van de verplichting.

Het Protocol is in eerste aanleg opgesteld voor Wmo- en Jeugdhulpcontracten waarin de SROI-verplichting op Midden-Limburgse schaal is toegepast. Het besluit tot lokale of regionale inzet van de SROI-middelen wordt door de Stuurgroep Arbeidsmarktregio Midden-Limburg genomen. Mocht de Stuurgroep besluiten tot lokale inzet, dan is de verdeling over de lokale gemeenten van toepassing. Regionale inzet vindt alleen plaats bij unanieme besluitvorming per schikking.

Indien het standpunt voor regionale aanwending van de middelen niet unaniem is, worden de middelen lokaal uitgekeerd. De middelen moeten dan lokaal bestemd worden voor re-integratie-doeleinden voor de SROI-doelgroep, bij voorkeur ten behoeve van de sector (c.q. het sociaal domein) waaruit de schikking afkomstig is.

Financiële gevolgen

De voorstellen zoals die zijn opgenomen in de 'Nota reserves en voorzieningen 2024' hebben geen gevolgen voor het begrotingsaldo 2024.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Planning

Niet van toepassing.

Evaluatie

Via Jaarstukken.

Bijlage(n)

Nota "Reserves en voorzieningen 2024".

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2464886

Advies raadscommissie

De commissie acht het onderwerp rijp voor behandeling in de raad als hamerstuk.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 augustus 2024.

besluit:

1. Akkoord te gaan met de in de nota opgenomen voorstellen:
 - 1.1. De looptijd van de Reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) te verlengen tot en met 2028.
 - 1.2. Het bij de Tussenrapportage 2022 uit de stelpost jeugdhulp aan de Reserve Innovatie en transformatie sociaal domein (R6000) toegevoegde bedrag van € 275.000,- in te zetten voor het brede sociaal domein en niet te beperken tot jeugdhulp.
 - 1.3. De Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) in te stellen met een looptijd tot en met 2028.
 - 1.4. De Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) te voeden met (te) ontvangen middelen uit het Europees Sociaal Fonds (ESF) en middelen vanuit afspraken Social Return On Investment (SROI).
 - 1.5. De maximale omvang van de Reserve Complexe arbeidsparticipatie (R6501) vast te stellen op een bedrag van € 500.000,-.
 - 1.6. In te stemmen met het breder inzetten van de reserve bodemsanering (R7400) voor alle projecten waarbij sprake is van bodemsanering.
 - 1.7. De reserve Regiodeal (R1005) tot een maximum van 20% in te zetten ter dekking van de organisatiekosten voor de uitvoering van de regiodeal (totaalbedrag van € 400.000,- over de looptijd van de regiodeal).
2. In te stemmen met de opheffing van reserves en voorzieningen conform de tabel op blz. 10 van de nota.
3. De nota "Reserves en voorzieningen 2024" vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 september 2024.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken